

ŽENSKI LIST

GLASILO DELOVNIH ŽEN

Ček. račun št. 13.951. Celoletna naročnina 12 — Din.
Posamezna številka 1 — Din, za inozemstvo 2 — Din.

Uredništvo in uprava Ženski list, Ljubljana, Novi trg 2.
Izhaja začetkom vsakega meseca.

Za žensko volilno pravico!

V nedeljo 20. oktobra se je vršil v Ljubljani shod za žensko volilno pravico. Istočasno so se vršili enaki shodi po vseh večjih mestih države.

Ljubljanski shod se je vršil v posvetovalnici mestnega magistrata. Dvorana je bila sicer natrpana, vendar je bil obisk še vedno majhen: zbralo se je okrog 300 žen. Ako pomislimo, da ima Ljubljana nad 60.000 prebivalcev, da v ljubljanskih tovarnah delajo večinoma delavke iz okoliških vasi, ki bi se tudi morale shoda udeležiti, vidimo, da je bil obisk res skrajno nizek.

Kje leži krivda te male udeležbe?

Deloma v slabi agitaciji, večinoma pa v nezavednosti žen. Žene se malo zanimajo za vstop v politično življenje, ki bi nam bil dan z volilno pravico. V največji meri pa so to nezanimanje pokazale vprav delavke in delavske žene. Kako je to? To nezanimanje kaže, da je še vedno velika večina delavskih žen politiki popolnoma tuja. Delavske žene se še ne zavedajo, kaj bi jim vstop v politično življenje lahko prinesel. Navezane na svoje malo gospodinjstvo, zaprte v ozki krog družine in morečih skrbi za vsakdanji kruh ostajajo tuje vsemu kar leži izven njih vsakdanjega delokroga. Tudi delavka, ki se sicer v tovarni udeležuje istega življenja kot moški, je navezana na garanje doma s celo kopo gospodinjstkih poslov. Poleg tega pa ji še predsodki ne dopuščajo svobodnega razmisla tako, da ne pride do javnega nastopa. Le malo je žen gospodinj, ki so uvidele, da morajo javno braniti svoje zahteve, ako jih hočejo doseči. Slaba zdravstvena zaščita, nizke mezde, visoki davki na sol, vžigalice in druge življenjsko najnujnejše predmete in toliko drugih stvari kriči po javnem nastopu. Le malo je delavk, ki so uvidele, da bi vstop v politično življenje lahko pomenil izboljšanje delovnih pogojev v tovarni: uzakonjenje enakega plačila za žensko in moško delo, izvajanje zaščite žene in otroka itd. Kajti v politiki, v občinskih svetih in v parlamentu se določa, kako bo živelo delovno ljudstvo. In vstop v politiko bi si žene priborile z volilno pravico.

Kakšne možnosti odpira volilna pravica ženi, nam najboljše kaže govor s. Rojnikove na nedeljskem shodu:

Čemu nam bo delavskim ženam služila volilna pravica? je dejala. Ali zato, da bomo oddajale glasove za eno ali drugo stranko, ki se ne bo brigala za naše koristi? Ne! Naše življenje doma in po obratih kriči po izboljšanju, volilno pravico bomo porabile v te namene. V tovarnah dobivajo žene za isto delo manjše mezde kot moški. Kljub zakonskim predpisom se materinska zaščita v nobenem obratu ne izvaja. Zato je življenje delavske matere podobno življenju živali, ki skrbi za gol obstoj. Volilna pravica nam bo služila zato, da z zakonom predpišemo enako plačilo za enako delo, skrbimo za izvajanje socialne zakonodaje, zahtevamo grad-

njo novih delavskih stanovanj, uzakonitev splava iz socialnih ozirih, enakopravnost žene pred zakonom v vseh ozirih. Življenje delavske žene kriči po izboljšanju. V veliki meri bi tej stiski lahko odpomogle žene v občinskih svetih z gradnjo novih šol, otroških igrišč, boljšo zdravstveno službo. Vstop delovne žene v javno življenje bi pomenil veliko jamstvo za svetovni mir, ki nam danes vsem najbolj leži pri srcu.

Na nedeljskem shodu je navdušujoče govorila A. Vodetova, avtorica knjige: Žena v današnji družbi. Utemeljevala je zakaj žene zahtevamo volilno pravico in pobijala ugovore, ki se pojavljajo proti njej. Med drugim je dejala: Pravijo, da žena ni vojak in da torej nima besede v politiki. A prav izkušnje zadnje svetovne vojne so pokazale, je dejala govornica, da žena v zaledju ni nič manj izpostavljena trpljenju, stradanju in mrazu. Žena sicer res ni vojak, a je roditeljica življenja, ki ga ne rodi zato da ga pokose topovi, temveč zato, da ga ohrani. Ko bi imele ženske odločilno moč tedaj ne bi z brezdušnim cinizmom žrtvovale milijonov človeških življenj.

Za Vodetovo je govorila Rojnikova iz Celja za delavske žene, nato visokošolka in ena zastopnica akademsko izobraženih žen. Na koncu zborovanja je bila sprejeta sledeča resolucija:

Združene žene v Sloveniji zbrane na zborovanju dne 20. oktobra 1935 zahtevamo, da se v novi volilni zakon sprejme splošna, enaka, tajna aktivna in pasivna volilna pravica za žene, in sicer za narodno skupščino in vsa samoupravna zastopstva.

Na tem zborovanju je bil uresničen enoten nastop vseh žen. Pomembnost tega enotnega nastopa je tim večja, ker je pri nas razdvojenost nadvse pogost pojav. Delavski razred ne nastopa enotno, še manj pa je uresničena njena povezanost z ostalimi naprednimi sloji, ki so zainteresirani na demokratičnih svoboščinah: splošni volilni pravici, svobodi govora, zborovanja in tiska. Zato smemo biti žene upravičeno ponosne, da smo v Sloveniji prve uresničile ta enoten nastop.

Povsod na delo za žensko volilno pravico!
Živel enoten nastop vseh delovnih žen!

Količevo.

Zvezi delavskih žena in deklet, centrala

Ljubljana.

Sporočite našo delavsko zahvalo vsem delavskim ženam in dekletom, ki so pokazale razredno zavest in solidarnost ter pravilno pojmovanje potrebe enotnosti delavskega razreda, ki naj se izvrši neglede na politično, versko in svetovno nazorsko pripadnost.

Sedaj smo se šele zavedli, kaj lahko pomeni enotnost delovnega ljudstva v njegovi borbi za izboljšanje položaja in za njegovo končno osvobodjenje. Vse! Od enotnosti so odvisne njegove zmage za vsakodnevne zahteve, od enotnosti je zavisna njegova končna zmaga.

Zato kličemo vam, razredno zavedne delavske žene in dekleta: „Ramo ob rami se hočemo boriti z vami za zmago in končno osvobodjenje!“

„Živela borba, živela zmaga enotnega delavskega razreda!
Stavkujoči delavci na Količevem.“

Nabiralna akcija za Količevo:

Prejšnji prispevki	Din 1034.—
Zagorje	150.—
Mežica	118.—
Trbovlje	233.—
Skupno	Din 1535.—

Kje je rešitev?

Tako vprašujejo industrijske delavke. Vprašanje je povsod enako, ker je življenje delavk povsod enako težko. Kdo je kriv tega težkega življenja?

Dandanes sta na svetu dve vrsti ljudi: eni, ki nič ne delajo in se jim dobro godi; drugi, ki trdo delajo in se jim slabo godi. Tisti, ki nič ne delajo, se bogate od delavčevega dela. Neprestano premišlujejo, kako bi iz njegovega dela več iztisnili in pritiskajo na delavstvo. Manjšajo mezde, priganjajo k nečloveškemu delu, nalagajo kazni, branijo organiziranje, odpustčajo z dela in še mnogo drugega. Včasih je ta pritisk bolj skrit in zato bolj uspešen. Podjetnik je z nekaterimi delavkami bolj prijazen in jih za nekaj časa tudi bolje plača. S tem jih pridobi zase, da izdajajo druge. Tako je zasejano med tovarišicami sovraštvo in nesloga. In sedaj je podjetniku lahko zmanjšati mezde in spraviti delavke pod svojo oblast. Saj dobro ve, da se ena sama ne more upirati, pa če se ji godi še tako velika krivica. Ena sama mora le prositi, moledovati in poniževati se. In zdaj tudi tista, ki izdaja, ni nič na boljšem, ker je tudi ona popolnoma odvisna od podjetnika. Najmanjša zamera, pa je tudi njene prijaznosti konec. Samo pečat izdajalstva ostane za vselej na njenem čelu. Podjetnik pa je v svojem boju za večjim dobičkom uspel.

V tem boju za dobičkom podlegajo bogatim milijoni delovnega ljudstva, ki nimajo najpotrebnejšega. Milijoni umirajo od lakote in zapadajo raznim boleznim, kljub temu, da je živeža na svetu dovolj, toliko, da ga celo uničujejo. Kurijo z žitom, požigajo kavo, razlivajo mleko. Vse zato, da bi živež ne izgubil na ceni in bi se dobički ne zmanjšali.

Boj za dobiček je prvi in edini vzrok trpljenja delovnega ljudstva, delavke in njene družine.

„Toda siromaki in bogatini so vedno bili na svetu. In bogatinom se je vedno dobro godilo, siromakom pa slabo. Tako bo tudi ostalo.“ Tako pravijo nekatere, se udajajo v voljo božjo in vlečejo svoje trpljenje naprej, kakor neumno živinče, ki se nikoli ne upira, ampak se pod gospodarjevimi udarci še bolj žene k delu. Taka delavka se ne zaveda, da je človek ter da bi se moralo delovnim ljudem goditi dobro. Ona ne pomisli, da delavstvo vsvarja s svojim trdim delom vse, kar je na svetu, da vzdržuje bogatine in jim veča bogastvo. Zato pa ima delavstvo več pravice do človeškega življenja in poštenega preživljanja, kakor pa oni, ki ničesar ne delajo.

Ali je delavka samo zato na svetu, da neusmiljeno gara in si pri tem ne more privoščiti niti zadostne hrane,

poštenega stanovanja in obleke, nobenega oddiha in veselja? Toliko lepote in dobrot je na svetu, ki jih uživajo lenuhi, ona pa pri vsej svoji pridnosti strada najpotrebnejšega.

Taka krivica pa ne bo sama izginila, proti njej se treba boriti, če hočemo, da bo kdaj bolje. Ni namreč res, da je bilo vedno tako. Bili so časi, ko so bili vsi ljudje enakopravni. In za enakopravnost vseli tistih, ki delajo, se danes bore delavci po vsem svetu. Tudi delavke in druge žene so si dolžne pomagati do boljšega življenja. To so dolžne sebi, ker so ljudje, dolžne pa so tudi svojim otrokom, svoji družini. Tisti, ki se vsega tega ne zavedajo, tisti, ki h krivici mirno molče in jo mirno prenašajo, so sokrivi krivice, pomagajo onim, ki izkoriščajo delavstvo in so krivi svojega trpljenja in trpljenja drugih.

Tako so taki nezavedni ljudje podajali lovcev za dobičkom — kapitalistov, jih s svojo neumnostjo podpirajo in jim dajejo potuho.

Toda, kako naj se borimo za lepše življenje. Že zgoraj smo videli, da se en sam človek ne more. Treba je, da se združijo vsi tisti, ki so enih misli, si potožijo svoje težave, se posvetujejo, kaj naj store. Skratka, treba je, da se organizirajo in v organizaciji iščejo pota, kako bi prišli z združenimi močmi do rešitve. Toda nekaterim je škoda denarja za organizacijo, druge pa se boje podjetnika. Zato vprašujejo: „Zakaj mi bo organizacija? Kaj bom imela od nje?“ Take delavke s svojo neumnostjo neizmerno koristijo podjetniku in obenem škodujejo sebi in svojim tovarišicam. One ne vedo, da jim podjetniki zato branijo organiziranje, da bi ostale nezavedne, ker le neumen človek mirno prenaša krivtvo. Podjetniki nočejo, da bi v organizaciji izvedela, da imajo tudi one pravico do boljšega življenja. Nočejo, da bi se v organizacijah združile in složno nastopile pot k boljšemu življenju. Nočejo, da bi v organizaciji našle pomoč ostalega delavstva. Gospodarji se boje za svoje dobičke, ki jih iztiskajo iz ljudske nezavednosti. Organizacija je torej delavkam potrebna, ker se v nji branijo pred krivico, vzgajajo k slogi in borbenosti. Organizacija je potrebna vsemu delovnemu ljudstvu, ker se zaslužek manjša, ker je delo vedno bolj trdo, brezposelnih vedno več. Potrebna je zlasti ženskam, ker je delavka pred podjetnikom še bolj brez moči, kakor delavec, zato, ker hočejo žene izrinuti od zaslužka in jih pustiti le pri onem delu, kjer je izkoriščanje največje.

Rešitev za nas vse je borbena organizacija, zato se združimo v njej!

Žensko zdravnico v OUZD!

Želja žen je, da dobe pri Okrožnem uradu žensko zdravnico vsaj za kožne in spolne bolezni. Če pomislimo kako visoko število ženskih zavarovank je pri Okrožnem uradu, mora vsak človek uvideti, da je ta zahteva upravičena.

Mlada dekleta in tudi starejše žene, ki po okuženih možeh nalezajo spolne bolezni, se pri prvih pojavih iz gole nevednosti in sramežljivosti ne obrnejo do zdravnikar. Šele potem ko o pojavih, ki jih je na sebi zapazila, pove kaki svoji tovarišici in ji ta, če je kaj bolj poučena, pove kaj naj bi to bilo, se odloči, da končno že popolnoma strfa, le gre k zdravniku. Medtem se je bolezen že tako razpasla, da je potrebno dolgotrajno zdravljenje. Ko bi bilo ženi pri bolniški blagajni na razpolago ženska zdravnica, bi ne odlašala tako dolgo in bi že radi sigurnosti šla preje in tako bi bilo preprečeno težje zlo. Koliko delavskih žen-mater se je tudi za druge ženske bolezni izrazilo, da bi šle na preiskavo, če

bi ta posel izvrševala ženska, k moškemu pa ne gre rada. Največkrat vsaka čaka in čaka in ko ji voda že v grlo teče, se le odloči, da gre k zdravniku. Ta jo seveda ozmerja, zakaj ni preje prišla, saj je vendar dovolj stara, saj bi morala vedeti kaj je to i. t. d. Če je hiša pogorela do tal, tudi gasilci nimajo več dosti opraviti. Ravno tako zdravnik pri uničenem telesu ne more dosti več rešiti. Zato naj se da ljudem možnost, da se bolezen ali prepreči ali pa še v kali prične z zdravljenjem. Če je zahteva ženskih zavarovank, da se jim da na razpolago ženska zdravnica za spolne in kožne bolezni, zakaj se ne ugodni članstvu, ki vendar zdravnike s prispevki samo plačuje in je torej upravičeno, da stavi svoje zahteve.

S strani uprave se vedno poudarja, naj članstvo stavi svoje predloge in zahteve in naj se pritoži, če mu ni kaj prav. Za žensko zdravnico se je s strani ženskih društev napravilo že več vlog, sedaj in pred par leti — pa kljub temu izpraznjenega mesta ni dobila ženska zdravnica, temveč moški. Tako se upošteva volja članstva. **Za enkrat zahtevamo žensko zdravnico za spolne bolezni.** Naša zahteva pa je tudi, da se **navstavi ženske zdravnice za vse ostale ženske bolezni!**

Članica OUZD.

Zahtevamo volilno pravico!

Zdravniki zborujejo.

(Vse po Vremenu, Beograd.)

Uzakonitev splava je bilo eno glavnih vprašanj, katera so obravnavali zdravniki na svojem letošnjem kongresu, ki se je vršil od 29. sept. do 2. oktobra v Beogradu. Dejstvo je, da se danes ogromno število žen, ki ne morejo hraniti otroka, zateka k splavu. Ker je dovoljen samo splav iz zdravstvenih ozirrov, ki za revne žene sploh ne prihaja v poštev, se zatekajo delavske in kmečke žene po pomoč k mazačkam. Te mazačke ne poznajo niti ustroja ženiniga telesa, niti najosnovnejših pravil higijene. Zato smrtnost mazaških splavov po izjavah zdravnikov na beograjskem kongresu znaša 35%. Od sto žen jih 35 umre! To splavljanje bi omejili boljši življenski pogoji delovnega ljudstva, boljša zaščita žene in otroka, pouk v spolnem življenju in pa brezplačna nabava zaščitnih sredstev. Mi dobro vemo in tudi zdravniki na beograjskem kongresu so to trdili, da je do onega časa, ko bodo življenski pogoji delavski materi dovoljevali, da rodi toliko otrok, kolikor si jih želi, še zelo daleč. Tudi zaščita matere in otroka se takorekoč ne izvaja. (Po podatkih okrožnega urada je tisti prihranil nekaj milijonov na neizplačanih podporah porodnicam). Pogoji za splavljanje toraj obstojajo tam, kjer se odpo- moči da.

in pa preprečiti mazaški splav. Mazaški splav pa bo preprečen takrat, ko bo zdravnikom dovoljeno v bolnicah izvrševati splav iz socialnih ozirrov, kajti splav izvršen v higijenskih okoliščinah v bolnici po strokovno izobraženem zdravniku bo znižal stopnjo smrtnosti skoraj na nič. To dokazujejo statistike iz Sovjetske Zveze, kjer po letu 1925 ni bilo niti enega smrtnega slučaja radi splava, ki bi bil izvršen na klinikah po zdravniku specialistu. Vendar povdarjamo, da naš ideal seveda ni splav, ampak tako življenje, ki bo delavski materi omogočilo rojstvo otrok in za tako življenje se borimo.

Letošnji zdravniški kongres se je za uzakonitev splava iz socialnih ozirrov zavzel. Doberšen del zdravni-

kov je uvidel bedo revne matere in ji želi odpomoci. V tem pogledu je kongres storil velik korak naprej. Lani so zdravniki zbrani na Bledu zahtevali prepoved svobodne prodaje zaščitnih sredstev in poljudno pisanih spisov o njih uporabi. Letos pa niti eden od resnejših poročevalcev ni zanikal dejstva, da pri širokih množicah igra najvažnejšo vlogo pri tajnem splavu beda, nemožnost prehrane otroka in njegova nezavarovana bodočnost. Bajka o pretiranem feminizmu žen, ki nočejo otroka, da imajo lažnejše življenje, letos na kongresu ni strašila. Obupni gospodarski položaj delovnega ljudstva in sijajni uspehi uzakonjenega splava v Sovjetski Rusiji so našli živ odraz na kongresu. Zdravniki so razkrinkali stališče onih, ki zahtevajo čim več otrok in dokazali, da je to stališče vojnih hujskačev in imperialistov

Zdravniki so zahtevali enakopravnost žen, izboljšanje ženiniga položaja. Vprašanje uzakonitve splava je bilo postavljeno v verigo celotnega družabnega razvoja in kongres je manifestiral za mir med narodi in proti reakciji, za najširšo demokracijo in proti divjaškemu fašizmu.

Žal kongres ni sprejel enega sklepa, ki ga je kot zahtevo delavskih žen zagovarjal poročevalec iz Slovenije, dr. Potrč, namreč omogočenje cenene nabave zaščitnih sredstev in ustanovitve posvetovalnic za spolna vprašanja.

Boj žen za enakopravnost in svobodo, a k tej spada odprava § 171 k. z., ki kaznuje splav, je našel mogočnega zaveznika v masah jugoslovanskih zdravnikov, dolžnost naša je, da zahtevo po uzakonitvi splava vnesemo v najširše množice delovnih žen! S tem se bomo najboljše oddolžile naprednim zdravnikom, ki čutiljo z zatirano ženo.

Afrika....

(Po „Politiki“).

3. oktobra. Italijanski avijoni bombardirajo Aduo in Adigrat. Od italijanskih bomb je bilo zadeto več sto moških, žena in otrok.

4. oktobra. Na meji francoske Somalije so Italijani razvili bitke v katerih je padlo nad 2000 Abesincev.

5. oktobra. Po noči so italijanske čete prišle v Adigrat. Abesinci imajo 5000 mrtvih.

8. oktobra. Pri Adui je padlo 6000 Abesincev in 506 Italijanov. — Usoda abesinskih vojakov je bila strašna. Vse štiri dni, kar je trajala bitka za Aduo na severni fronti ni bilo niti enega zdravnika in izkušenega bolničarja. Ranjenci so prepuščeni samim sebi in strašno umirajo.

Borimo se za mir!

Dopisi.

Liboje, Zabukovca. Tudi pri nas smo začele žene in dekleta premišljevat v tej brezkončni krizi, ki je prodrla že v vsako bajto in ravsaja brez usmiljenja.

Me, delavke in žene delavcev, to posebno občutimo, ker nas naši mali, ne vedoč za krizo in obupne razmere, nadlegujejo: „Mama, kruha!“ Kako je strašno, ko ne moreš dati kruha otroku, ki te zanj prosi. Poleg tega nimaš stanovanja, ki bi odgovarjalo najosnovnejši

higijeni, potrebni naši mlajši generaciji, ki je naša bodočnost. Naša stanovanja so največkrat 4 kvadratmeter-ski prostori, kjer prebiva, kuha in spi 5-10 članska družina. Nikdar pa se ne primeri, da bi kaka zdravniška komisija pogledala, ali so ta stanovanja primerna za tako številno družino. Strašno zlo za nas je tudi bližajoča se zima, kajti naši mali nimajo potrebne obutve in obleke. Presodite same, sodružice!

Zato smo se odločile, da se bomo skupno z našimi možmi borile za skupne pravice, za izboljšanje delavskega položaja. Mnogokrat naletimo tudi na odpor pri pozivanju v enotno fronto vsega delovnega ljudstva. So žene, ki smatrajo Zvezo delavskih žena in deklet za nepotrebno: češ, kaj boste ve napravile! **Me pa odločno povdarjamo, da se bo morala prejkoslej tudi masa delovnih žen upoštevati!**

Poznamo pa tudi može in žene, ki se sramujejo pokazati, da so od kapitala zatirani proletarci. Svoj čas so namreč služile pri boljših ljudeh ter so se tam najedle takega duha, da se zdaj ne morejo družiti s proletarsko ženo, kljub temu, da so tudi one žene moža, katerega izkorišča kapital.

Sodružice, odstranimo vse osebno sovraštvo in bomo si res sodružice. Vse v Zvezo delavskih žena in deklet!

Trbovlje. K dopisu Količevo v oktoberski številki Ženskega lista: Trbovlske žene in rudarji se z dopisom popolnoma skladamo in ga odobravamo. Vsak delavski boj, pa naj bo boj kjerkoli organiziranih delavcev, je treba podpirati in propad delavstva, ki se bori proti kapitalu, preprečiti. Vsak propad delavstva, četudi drugje organiziranega, je tudi naš propad, a njih zmaga je tudi naša zmaga. Zato na pomoč vsem delavcem brez razlike političnega ali verskega prepričanja, ki se borijo proti kapitalu.

Proletarci.

Strokovne organizacije

se v Franciji družijo. Največji dve strokovni organizaciji Enotna strokovna organizacija (C. G. T. U.) in Strokovna organizacija (C. G. T.) sta se odločili, da se združita, da bo fronta proti podjetnikom tim močnejša. Neki novinarki je tajnik C. G. T. U. izjavil: Treba je predvsem razumeti, kaj pomeni strokovna organizacija za delavce. Strokovna organizacija družijo vse delavke in delavce brez razlike političnega, verskega in filozofskega prepričanja. Stoji na podlagi obrambe posameznih interesov proletarcev pred kapitalističnim izkoriščanjem, ki ga trpe po tovarnah, na stavbah, uradih i. t. d. Iz tega sledi, da vsak delavec in delavka morata pristopiti v sindikat, katerega največja moč je število članov, bratsko združenih. To nam bo dalo razumeti, kako škodljiv je obstoj več strokovnih organizacij, ki si razcepljene stoje druga drugi nasproti. To so delavci razumeli in so napeli vse sile, da vzpostavijo strokovno enotnost.

Te združene strokovne organizacije bodo uspešno branile koristi delovne žene. Danes delavke niso številne v strokovni organizaciji, razdeljene so v dve večji in celo grupo manjših strokovnih organizacij. Ena sama strokovna organizacija v vsaki industriji, ena sama strokovna organizacija v vsakem kraju pa bo uspešno branila zahteve ženskega proletariata kakor tudi celotnega delavstva.

Pridobivaj naročnice!

Vestnik Zveze del. žena in deklet.

Podružnica Trbovlje

vabi na občni zbor Zveze delavskih žena in deklet, ki se vrši 14. novembra t. l. v prostorih g. Ane Forte na Vodah ob 4. uri pop.

- Dnevni red: 1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. poročilo predsednice, tajnice, blagajničarke in revizoric.
3. volitev novega odbora.
4. organizacija.
5. razno.

Opozarjamo vse članice, naj se zagotovo udeleže občnega zbora in po svoji volji izvolijo nov odbor. — Zavedajmo se, da v nobenem kraju ni tako potrebna organizacija, kakor je pri nas!

Širša seja

vseh podružnic Zveze delavskih žena in deklet se je vršila 20. oktobra v Ljubljani. Prisostvovala so delegatkinje vseh podružnic razen Mežice in Marlboro. — Mežica se ni mogla udeležiti iz denarnih razlogov.

Slovenski javornik. Zahvaljujem se članicam Ženske zveze, ki so mi v času bolezni pomagale s podporo 100 Din.
Hameršak Alojzija.

Mežica: Občni zbor Zveze delavskih žena in deklet se je vršil 15. septembra. Predsednica H. Knezova je otvorila občni zbor in poročala o delovanju podružnice v preteklem letu. Tajniško poročilo je podala s. Rigelnik Marija. Blagajniško poročilo je tudi pripadalo predsednici, ker s. Tončk. Mavričeve iz neznanega vzroka ni bilo na občni zbor. O reviziji računov je poročala s. Ladinek Francka in je predlagala odvezo. Nato je podala predsednica besedo delegatki iz centrale s. Podlahovi, ki nam je orisala potrebo in pomen ženske organizacije. Tudi nekaj zavednih sodrugov se je udeležilo zborovanja. Potočnik Maks je bodril članice, naj vztrajajo in delajo, kajti ženska organizacija je enako potrebna, kakor druge organizacije. Žene morajo biti enakopravne! Pokazati moramo, da smo zvesti načelom proletarske borbe, dvigati zavednost proletariata, dvigati strokovne, kulturne in združne organizacije v trdno jekleno fronto proletariata!

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor:

- predsednica: s. Knez Helena,
tajnica: s. Končnik Hilda,
blagajničarka: s. Kočan Antonija,
odbornice: Knez Berta, Hače Ana, Potočnik Štefka,
namestnice: Rigelnik Marija, Potočnik Mara, Ladinek Francka, Koželj Marjeta,
revizija: Trdina Krista, Jereb Agata.

V bodočem delu si želimo diskusijskih večerov s sodrug, predavani iger in izletov. Vse to je potrebno, da se članstvo bodri in izobražuje!

Članice so pokazale, kako malo zanimanja imajo za našo organizacijo. Veliko število članic se občnega zbora sploh ni udeležilo. Drage sodružice! Vprašam vas, zakaj se sramujete voje organizacije in marksističnega programa? Ali vas je sram, da ste žene delavca, proletarca, ki gara zato, da se od njegovih žuljev preživite in je od težkega dela ves izčrpan? Ne smemo biti predrzne, ako smo same sile, mislili moramo na tisoče brezposelnih, ki stradajo tu umirajo od lakote. Zalostno je, da je človek prevzet, ko je sit in misli samo na zabavo. Drage sodružice, lepi časi minejo, tudi za solnce burja brije. Spominimo se še na čase, ko so delali naši možje samo tri šhte na teden. Vprašam vas, kam so današnji nezavedneži tedaj drveli? Ali ne v strokovno organizacijo? Kadar voda v grlo teče, se dobro zavedate, kje je treba iskati pomoči — v strokovni organizaciji, ki je boriteljica za naše boljše življenje. Torej drage sodružice, premislite in pomagajte obdelovati polje, da bo boljše rodilo. Pridite tja, kamor vas kliče vaša dolžnost, da bodo gosje vrste, da si bomo lažje priborile naše postojanke in boljše bodočnost. Boriti se moramo tudi za naš naraščaj, da ne bodo tudi tega psovali z lenuhi in delamrzneži. Zahtevajmo skrajšanje delovnega časa in proletarjmo proti pripravam nove vojne!

Razno.

Koncem meseca novembra bo izšel v izdaji časopisa „Pregled“ „Radničko-seljački kalendar“ (delavsko-kmečki koledar) s prilogami najboljših naprednih književnikov, učenjakov in slikarjev. Številne slike bodo prikazovale življenje delavca in kmeta. Cena v predplačilu 10.— Din. Predplačila se sprejemajo samo do konca oktobra in se pošiljajo na „Pregled“, Zagreb, Medulićeva ul. 22, ček, račun 38.810 z oznako za koledar. Koledar toplo priporočamo!